

Ex/SANS/UG/MINOR/1.1/2025

BACHELOR OF ARTS EXAMINATION, 2025

(1st Year, 1st Semester)

SANSKRIT (HONOURS)

COURSE : I

[Fundamentals of Sanskrit Grammar and Metrics]

Time : Two Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

CO-1

1. अधोरेखाङ्कितपदेषु चतुर्णां सकारणं विभक्तिः निरूपणीया-
1×4=4

(क) छात्रः गुरुकुलम् आवसति।

(ख) हरये रोचते भक्तिः।

(ग) ग्रामं गच्छन् तृणं स्पृशति।

(घ) मुखेन त्रिलोचनः।

(ङ) देवदत्तो यज्ञदत्तेन अन्नं पाचयति।

2. अधोनिर्देषु चतुर्णां सन्धिनिर्णयः करणीयः- 1×4=4

(क) गच्छतु + एकः

(ख) यथा + ईप्सितम्

SANS-1228

[Turn Over]

(2)

(ग) प्रभु + उपदेशः

(घ) महती + एषणा

(ङ) रवौ + अस्तमिते

3. अधोलिखितेषु चतुर्णां निष्पन्नरूपाणि लिख्यन्ताम्। 1×4=4

(क) अधि - इ + ल्यप्

(ख) दा - क्तवतु (स्त्रियां प्रथमैकवचने)

(ग) सेव् + शानच् (पुंसि प्रथमैकवचने)

(घ) भुज्+ ल्युट् (नपुंसकलिङ्गे प्रथमैकवचने)

(ङ) दृश्+ शतृ (स्त्रियां प्रथमैकवचने)

4. सकारणं लिङ्गनिर्णयं कृत्वा पुनः लेखनीयम् (चतुर्णाम् उत्तरं देयम्)-
1×4=4

(क) गीति

(ख) शयन

(ग) दार

(घ) पाक

(ङ) ग्रामता

SANS-1228

[Continued]

(3)

5. अधः प्रदत्तेषु वाक्येषु चतुर्णां वाच्यपरिवर्तनं क्रियताम्-

1×4=4

(क) वयं हसामः।

(ख) बालिके पादपान् पश्यतः।

(ग) आवां नदीं दृष्टवन्तौ।

(घ) यदुना पुस्तकानि पठ्यन्ते।

(ङ) युष्माभिः लते दृश्येते।

CO-2

6. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम्-

1×2=2

(क) का नाम यतिः ?

(ख) छन्द शास्त्रे त्र्यक्षरविशिष्टाः कति गणाः विद्यन्ते? के च ते?

(ग) वृत्तछन्दसोः लक्षणं देयम्।

7. अधोनिर्दिष्टयोः छन्दसोः एकस्य लक्षणनिर्देशपूर्वकं सोदाहरणं च व्याख्या कार्या-

4

मालिनी, रथोद्धता।

8. गणविन्यासपूर्वकं तथा यतिप्रदर्शनपूर्वकं छन्दो निरूपणीयम् - 4
यदालोके सूक्ष्मं ब्रजति सहसा तद्विपुलतां यदन्तर्विच्छिन्नं भवति
कृतसन्धानमिव तत्।

★ ★ ★

SANS-1228

XX24(113)—110